

Elaboració de moneda falsa

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Vilassar de Dalt
Alçada: 146

Coordenades:

Latitud: 41.51952
Longitud: 2.35637
UTM Est (X): 446297
UTM Nord (Y): 4596631

Classificació

Número de fitxa 08214 - 394
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 14/04/2015 - 02:00

Descripció

La fabricació de monedes falses a la comarca del Maresme, sobretot durant la segona meitat del segle XIX i primera del XX, és una evidència força documentada i comentada fins i tot en mitjans de comunicació. A la publicació de Coll i Modolell (1999) se'n fa un breu resum on es parla de Teià, Premià de Dalt i Vilassar. D'aquest darrer n'extreu la informació del llibre de Pau Ubach (1994).

Pau Ubach explica la seva pròpia experiència i les troballes que va fer conjuntament amb el grup d'arqueologia de Vilassar. La primera que diu que es va trobar és la mina del carrer Sant Genís conegut pel forn de Can Clapés, on encara hi havia fragments dels peus de ferro de la màquina de fer moneda. A Can Pons i Arenes també hi havia restes dels peus de la màquina i algun retall de coure. Una altra es trobava a Can Marquès al final del bosc, tocant al bosquet de Ca l'Arenes. En aquesta es va documentar un gresol en perfecte estat i tires de coure. Una quarta troballa és la de Can Bail (Vehil) de les Ginesteres, on es van trobar els característics peus de la màquina, tires de coure amb els retalls fets i monedes encunyades i sense encunyar d'Isabel II, falsificació amb seca de 1846.

El grup d'arqueologia va fer altres intervencions a pobles del voltant, com la de Can Xinxà a Cabrils, d'on prové la màquina que hi ha al Museu Arxiu Municipal de Vilassar.

En el seu treball, Josep Samon (2013) fa un estat de la qüestió del tema i aporta un llistat d'objectes pertanyents al fons del museu relacionats amb la fabricació de moneda falsa, també comenta les troballes del grup d'arqueologia de Vilassar i fa un estudi històric i tècnic de la màquina procedent de Can Xinxà.

Observacions:

Els amagatalls que utilitzaven els falsificadors eren mines excavades en el sòl moltes de les quals ja existien i les aprofitaven, d'altres les engrandien i d'altres les excavaven intencionadament. Això no vol dir que tots els hipogeus, fresqueres o grutes que hi ha a moltes cases de pagès i masies s'utilitzessin per fer moneda falsa.

Història

El diari de Barcelona del 18 de gener de 1858 diu: " les persones que inculpades de fabricants i venedors de moneda falsa entraren ahir a la capital, escortades per una partida de guàrdies civils, eren procedents de Vilassar de Dalt on es trobà una fàbrica muntada a gran escala i proveïda de bon nombre de màquines i altres útils".

Bibliografia

COLL, Ramon i MODOLELL, Josep M. (1999). Llegendes, tradicions i fets de la Serralada de Marina: apunts sobre etnografia del Maresme. Oikos-Tau. Vilassar de Mar, pàg. 259.

Diari de Barcelona, de 18 de gener de 1858.

SAMON FORGAS, Josep (2013). La màquina de moneda falsa i altres materials del Museu Arxiu de Vilassar de Dalt; dins La falsificació de moneda a la Catalunya del segle XIX. Col·lecció d'estudis d'història del dret, núm. 6. Universitat Pompeu Fabra i Museu nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, pàgs. 165 a 171.

UBACH, P. (1994): Memòries etno-arqueològiques. Vilassar de Dalt, 1934-1993. 6.000 anys d'història en el Maresme. L'Aixernador. 1994. Argentona.

